

Unes quaranta obres de teatre, un munt de premis (d'entre els quals destaquen els de la crítica al millor actor per *Àngels a Amèrica*, *La corona d'espines*, *Desig*, *El gallitigre* i *Amado Monstruo*, i el Nacional de Teatre d'aquest any), molta televisió i també cinema s'acumulen a les espatlles d'aquest home gran i gros. Un actor de l'alçada d'un campanar, i no és només una metàfora. No conec personalment Pou, però compartim l'admiració per Audrey Hepburn i Billy Wilder, l'afecció pel gènere musical, la fila 7 als cinemes i el món del teatre.

Josep Maria Pou

Els registres d'un home de teatre

Ana Portnoy

TEXT
**Begoña
Barrena**

● Amic Josep Maria: no recordo haver parlat mai amb tu, tot i que tots dos vam prendre part en un muntatge de Mario Gas, *A Funny Thing Happened on the Way to the Forum*, més conegut aquí com *Golfus de Roma*. Un dels primers musicals de Sondheim, un dels seus compositors favorits, i dels meus i dels teus, em consta. Mentre tu devies preparar el teu paper de Senex, jo continuava lluitant amb les lletres de les cançons, que sempre és el que costa més de traduir d'un musical. Malgrat la teva presència imponent, sempre m'has semblat un home discret. És potser per això que d'aquell muntatge recordo més aviat l'histriònic Javier Gurruchaga. Després la vida m'ha portat a parlar de tu, a criticar-te! I tot i que en més d'un teatre t'he tingut assegut al costat o al darrere, sigui per tímidesa, sigui perquè m'agrada gaudir d'aquest anònim que vaig perdent de mica en mica, la qüestió és que mai no m'he atrevit a dir-te res (potser t'hauria dit alguna cosa, si t'hagués tingut al davant!). N'has fet molts, de papers, però deixa'm que comenci per l'últim: el teu impressionant Rei Lear, sota la direcció de Calixto Bieto. T'has acostat a Shakespeare amb un dels seus personatges més complexos. Dèspota i furibund al principi de l'obra, intimidat no només les teves filles i els teus gendres. També els espectadors temen els

teus excessos. Fins que t'adones de la trampa en la qual has caigut de quatre potes i tot el teu volum es desploma i acabes convertit en un sense sostre amb calces curtes. No sé què diria Harold Bloom, però trobo que has sabut mostrar la cara oculta de Lear fins i tot per a ell. Sempre has dotat els teus personatges d'aquest doble vessant, de la complexitat humana que fa que els entenguem i que els sentim pròxims, malgrat la distància inicial que ens pot separar d'ells. Amb el Tom Sergeant de *Celobert* que va dirigir Ferran Madico també retallaves distàncies. Eres l'empresari ric

que representava el costat capitalista d'una relació que en tenia un altre, de costat, el del compromís social, amb el rostre de la Kyra. Una relació conflictiva, un *tour de force* constant. No li faltaven arguments, a ella, per convèncer-nos a tots plegats, en canvi, tu aconseguies ficar-nos a la teva butxaca.

Com a home de teatre complet que ets, tens més registres. Domines, i m'atreviria a dir que fins i tot t'ho passes bé, amb la ironia que pots desplegar amb personatges com ara el Marcos d'*Art d'en Flotats*. Una ironia que en les teves mans grans es converteix en una arma perillosa. Si la ironia et porta a la comèdia, com en aquest cas, tu t'hi instal·les còmodament.

Per aquesta facilitat que tens per ficar-te en la pell de personatges complexos, de vegades tèrbols, sovint indefinibles, mai fàcils ni plans, t'han dit de tot. T'han dit bèstia i t'han dit monstre. Marcos Ordóñez va filar una mica més prim i et va dir "maverick" fa temps, pel símil evident amb els caps de bestiar sense marcar que es desenten del ramat. Ja veus que t'he anat seguint. Continuaré pendent de les teves transmutacions i estaré especialment a l'aguait del teu debut en la direcció. Sé que tens entre mans un text d'Edward Albee, *La cabra*, i que tornaràs a saltar la tanca com a director, actor, productor, fins i tot traductor. Tot un repte. Molta sort.

Jordi V. Pou